

stracije, obsoja deloma tudi sklepe mestnega odbora, odločno pa tudi obsoja neopravičen krik interpelantov, zavrača očitane, da vlada in mestni magistrat ne bi bila storila svoje dolžnosti, memogredé pa tudi izreka svoje začudenje, da se ni našlo bolj sposobnih zastopnikov nemških, ki bi bili prevzeli stavljenje spominka in slavljenje pesnika Anastazija Grüna, kot edino le nemški turnarji.

S tem, da je minister dokazal, da je bila vsa demonstracija omejena na nekoliko krika in žvižganja, je mogel svoj govor tudi lahko sklepati s prepričanjem, da se nemški narod po teh ljubljanskih dogodbah gotovo ne more čutiti žaljenega.

Vsa ta dogodka pa naj bi bila nasprotnikom našim v poduk za prihodnje slučaje. Naš narod pozna svoje nasprotnike, on ne sovraži in ne sramoti drugih narodov, toda z enako odločnostjo zahteva tudi spoštovanje in odbija sramotenje lastnega naroda.

Popolnoma se konečno strinjamo s faktičnimi popravki, katere je sklenil mestni zastop ljubljanski in z velikim zadostenjem izrekamo svojo zadovoljnost, da so ti koraki imeli skoraj popolni v peh.

Dr. Alojzij Gregorič,

odvetnik v Ptuj, predsednik tamošnje čitalnice, umrl je dné 17. t. m. po dolgem bolehanji v 44. letu svoje starosti.

Pokojni Gregorič bil je poleg Božidara Raiča duša narodnega gibanja izrekoma v ptujskem okraji. Naš narod bo hudo čutil to novo zgubo, ker brezobzirnemu početju južno-štajarskih nemškutarjev je treba veljavnih in odločnih pa tudi modrih vodjev.

Na grobu rodoljuba dr. Gregoriča žaluje tedaj z rodoljubi ptujskimi vsa slovenska domovina kliče: Bodi mu zemljica lahka!

— Slovenski državni poslanci izročili so po deputaciji minuli petek naučnemu ministru spomenico v zadevah šolstva slovenskemu prebivalstvu namenjenega. — Spomenica drži se bistveno onih zahtev, katere so bile izrečene v spomenici, ki so jo naši poslanci minulo leto izročili vladi. Deputacija, katera je spomenico izročila naučnemu ministru, priporočila jo je tudi ministerskemu predsedniku.

— Pobratila sta se poslanca baron Gödel in Lienbacher. Izmed vse desnice glasovala sta pri vprašanju carine na petrolej samo ta dva poslanca z levico, Lienbacherju pa gre še posebna slava, da je, on ud parlamentarne komisije desniške tako zbadljivo oestro govoril proti državno-zborski večini, kakor noben izrečen levičar ne.

V krogih večine se zato tudi izreka gotova nada, da bo Lienbacher tudi ime desničarja odložil, vsikakor pa, da ne bo več desnice zastopal v njegovi parlamentarni komisiji.

— Državni poslanec Obreza se je uže pred nekaj tedni zarad bolehnosti podal v Gleichenberg. Zадnjega važnega glasovanja v državnem zboru pa se je vkljub bolehnosti vdeležil.

— „Slovanska čitalnica“ v Trstu priredi dne 26. junija koncert s sledečim sporedom: 1. Amb. Thomas: Ouvertura k operi „Mignon“; svira vojaška godba. 2. R. Wagner: „Einzug der Götter in Walhall“ iz drame „Das Reingold“; svira vojaška godba. 3. A. Nedved: „Vojaci na poti“; zbor. 4. Slavnostni govor, govori g.

V. Dolenc. 5. Nicolai: Cavatina iz opere „Il Templario“; svira vojaška godba. 6. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“; zbor s tenor-solom. 7. Schubert: „Der Wanderer“; svira vojaška godba. 8. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“; zbor s spremljevanjem vojaške godbe. 9. Donizetti: Duet iz opere „Linda di Chamounix“; svira vojaška godba. 10. Horny: Potpourri jugoslovanskih narodnih pesmi.

— Potno predavanje ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo 27. t. m. popoldne v Boh. Bistrici.

— Za kamniško železnico podpisavanje delnic napreduje dobro, kakor se brzojavlja dunajskim listom. Ljubljanska hranilnica dovolila je za nakup prvotnih delnic po ravno tistem viru 10.000 gold.

— „Die Sprachenfrage in der österr.-ungarischen Monarchie von Simon v. Weisskirchen“ — imenuje se mala, 27 strani obsegajoča brošurica, v kateri se prav malo srečno hvali gledé jezikovne enakopravnosti sedanja ogerska vlada s Tiszó unstran Litave, tukaj pa bivše nemško-liberalne vlade.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Minuli petek bila se je huda, uže zdavnej napovedana bitka v državnem zboru. — Pri obravnavi carinske tarife prišla je na vrsto carina na petrolej in levica je uže mnogo tednov pripravljala svoj napad na vlado in večino, da bi ju razbila s pomočjo carine na petrolej.

Ogerski podvzetniki so namreč zadnja leta na Rek napravili velike čistilnice, v katerih so s Kavkazije vpeljan očisten, pa nekoliko s smolo skaljen petrolej, od katerega se je bajè nepraviloma pobirala samo nižja za surov petrolej odločena carina, čistili in tako z velikim dobičkom prodajali enako v ogerske kot avstrijske dežele.

S tem početjem znižali so se skupni dohodki iz carine, Oggerska dobivala je več, skoraj vso užitnino, ker je bil petrolej čist in v trgovino oddan na Oggerskem in gališka petrolejska obrtnija si ni mogla nič prav pomagati.

V carinskem odseku niso začetkom prav vedeli kako prijeti se tega vprašanja. Pozvali so toraj izvedence stavili jim različna vprašanja in sad tega posvetovanja bil je v prvi vrsti predlog Süssov, po katerem bi se imela carina enakomerno plačevati od vsega petroleja in to tako, da bi se od surovega petroleja po dokončanem čistenji doplačalo 9 ali 8½ gold. carine od mere pridelanega čistega petroleja.

S tem predlogom bi se sicer omenjeno tihotapstvo deloma odpravilo, toda domača petrolejska obrtnija bi se uničila, vrh tega pa bi se ustanovil nek nezaslužen in neopravičen privilegij za oljabogati ameriški petrolej.

V carinskem odseku nihče ni resno ugovarjal temu predlogu, dokler se vlada ni oglasila ter izrekla, da je to načelna prememba carinske tarife, katere pri ogerski vladi nikakor ne more zagovarjati, in zato smatra to vprašanje za kabinetno vprašanje.

S tem izrekom postala je carina na petrolej pomembno politično vprašanje, katerega se je enako živahno poprijela levica kot desnica.

Levici bilo je na tem, da se sprejme Süssov predlog, ker je s tem mislila vreči vlado ali vsaj pouzročiti hud razpor med vlado in večino, pri katerem bi bilo onemu delu levice moč vriniti se vmes in si prisvojiti morebiti nekaj sedežev pri vladi.

Za desnico bilo je odločilno mnenje poljskega kluba, kateremu pristaja varovanje gališke petrolejske indu-

strije. Poljski poslanci pogajali so se z vlado in konečno se je dogovorilo, da se sedaj namenjena carina na surov petrolej povikša od 1 gold. 42 kr. na 2 gold., s tem se enako zadene bogateja surovina ameriška, kakor kavkaška in povekšajo se izdatno skupni carinski dohodki, ne da bi se cena petroleja povikšala in konečno se pomaga gališki domači petrolejski industriji.

Razprava o tej točki carinske tarife trajala je dva dni in je drugi dan trajala do pol 12. ure ponoči. Z levice poslali so vse najojstrejše govornike v bitko in na pomoč kot prostovoljec ji je prišel še Lienbacher. Po njegovem nezaslišano ojestrem govoru nasproti desnici prišlo je kmalu do glasovanja. Navzočih je bilo 314 poslancev. Glasovanju odtegnilo se je namenoma 16 udov poljskega kluba. Z levico sta glasovala Lienbacher in Gödel izmed desnice; konečno bil je, ko so Coroninovi in Trientinci glasovali z levico, predlog Süsov zavržen z večino šestih glasov.

V ponedeljek, v večerni seji bila je carinska tarifa z dotično postavo vred v drugem branji sprejeta. — Pri §. 4. postave skusil je še grof Wurmbrand, ki se pred nekaj tedni oženil, z „velikim političnim“ govorom popraviti, kar je z medenim popotovanjem zadnjih tednov zamudil, pa podpredsednik Clam ga je dvakrat pozval k stvari in mu tako pokvaril „zvonenje po prazniku“.

Včeraj bila je carinska tarifa sprejeta v tretjem branji, vrh tega postava o zgradbi krajnih železnic. Potem pa se je zborovanje pretrgalo do srede meseca septembra.

Včerajšnja seja končala se je ob $\frac{3}{4}$ 12., pred sklepom prečitala se je 3. interpelacija Mengerjeva zaradi ljubljanskih dogodkov

Primorsko. — Bližje in bližje pomika se Primorskemu, posebno Trstu, bleda azijska morilka kolera. Uže so se pripetili v Trstu trije slučajji, pri katerih se je sicer dvomilo, jeli so bili žrtve kolere, ker se pri njih ni prikazala sicer odločilna prikazen krča. Vrh tega obolel je še ravno tam v hotelu „della Ville“ trgovski popotnik, o katerem se je tudi sodilo, da je bolan za kolero. Prenesli so ga s hotela v bolnico za to pripravljeno, pa bolezen mu je odlegla uže po enem dnevu in drugi dan bil je zdrav izpuščen. — Od onega dneva se pa ni prikazal noben nov slučaj.

Bolgarska. — Prestolni govor kneza Aleksandra v „sobranji“, v katerem je zadovoljno izrekel, da je Bolgarska dejansko združena z izhodno Rumelsko, je pri nekaterih evropskih vladah, izrekoma pri Ruski, zbudila veliko nezadovoljnost in ruski uradni časniki so rez ovinkov izrekli, da tako mogočno govorjenje, kakor da bi Evropa ničesar več ne imela govoriti, nikakor ne pristaja knezu, ki je dejansko izvoljen samo za pet let za guvernerja izhodne Rumelije, in ki ni odvisen samo od Turške, ampak tudi od sklepov evropskih velevlasti. — Tudi očitanja, da bi bili ruski podaniki vdeleženi pri zaroti zoper kneza Aleksandra bila je z nevoljo sprejeta na Ruskem, in videti je, da ministerska kriza na Bolgarskem, o kateri se zadnje dni veliko čuje o časnikih, izvira poglavito od tod, da se nekateri bolgarski ministri branijo ustaviti preiskavo zoper one zarotnike in da rajši dajo ostavko knezu, kateri vendar pred vsem potrebuje in želi miru z ruskim carom.

Bavarska. — Vsled žalostnih dogodeb obračale so se oči vse Evrope zadnji teden na Bavarsko in v njegovo stolnico Monakovo. — Akoravno je vse bavarsko ljudstvo poznalo žalostni duševni stan svojega kralja in akoravno je vsakdo prevedel, da tako vladanje ne more trajati dalje, vendar-le je tako žalosten konec kraljev pretresel vsakoga in žalovanje polastilo se je

vse dežele, sočutje za nesrečnega kralja kazalo se je povsod in to je našlo nekoliko zadostenja v sijajnem pogrebu, s katerem se je mrlič minulo soboto spremil k večnemu pokoju.

Pogreba vdeležilo se je tako rekoč vse bavarsko ljudstvo, večina vojne, društva, vsi sorodniki in pa zastopniki vseh evropskih dvorov. Avstrijsko in Prusko zastopala sta prestola naslednika, katera sta šla v sprevedu prva za sorodniki.

Akoravno je bilo tudi na Bavarskem zadnje dni zelo deževno vreme, bilo je vendar v Monakovem za čas pogreba vreme lepo vedro tako, da se je spreved po ulicah in trgih mesta razvil v vsi svoji veličastnosti in krasoti.

Prej pa, tudi na državne stroške bil je pokopan kraljevi zdravnik in nesrečni tovariš v smrti, dr. Gudden.

Skrivnost zadnjih trenutkov pred smrtjo kraljevo se ni razkrila in se zanesljivo skoraj gotovo ne bo razkrila nikdar.

Angleška. — Volilne borbe so v najlepšem teku. Gladstone in pa njegovi nasprotniki podali so se med volilce in v večjih središčih odmeva politično stališče v različnih govorih. — Na Skotskem bil je Gladstone povsod, kjer se je mudil, sijajno sprejet, povsod je odzdravljaj tudi na izrečene mu pozdrave z bolj ali manj obširnimi odgovori.

Videti je, da se Chamberlain bivši tovariš v ministertvu bliža Gladstonu, ker je naglašal v svojih izjavah, da je mogoče, liberalno stranko zopet združiti in jo storiti mogočno, ako Gladstone sprejme pri irski postavi one spremembe, katere je ta del liberalcev zahteval pri irski razpravi v parlamentu.

Francoska. — V senatu pričela se je razprava zaradi izgnanja pretendentov. Vse kaže, da bo senat zavrgel predlog. Protigovoril je Jules Simon rekši, da se Francoska nima bati pretendentov, temveč napak republike, nevarnosti za Francosko ni pri princin, temveč v komuni. — Clamageran izmed zmerne levice dokazuje, da splošno pravo ne velja za prince. Posvetovanje nadaljevalo se je včeraj.

Časnik „Patrie“ piše, da bo, ako se postava o izgnanju princev sprejme, drugi dan imel slovesen sprejem, večer tistega dneva pa se bode odpeljal.

Razpor z Angleško zaradi zasedanja Hebridskih otokov se bo, kakor sedaj kaže, poravnal z lepo, ker francoska vlada trdi, da ni dala v to povelja.

Španjska. — Govorice o ustajah v nekaterih okrajih se niso nikakor potrdile, vse in povsod ostalo je mirno. — Kraljica okrevala je popolnoma, se podala prvi pot v cerkev in potem zopet na zrak. S tem prevzame kraljica tudi vladanje zopet v popolni meri.

V Madridu so pretekli teden ljudje nižjih krogov pričakovali konec sveta. Reklo se je, da bo poslednji dan solnce izhajalo uže ob 3. uri ponoči; velika množica ljudstva je čakala grozovitega začetka — konca, pa ni ga bilo. Zdaj se pripravljalo še na kresov večer, potem se menda vendar zgubi ta na široko raznešena vraža.

Žitna cena

v Ljubljani 19. junija 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 82 kr. — banaške 7 gold. 30 kr. — turšice 4 gold. 87 kr. — soršice 6 gold. 57 kr. — rži 5 gold. 4 kr. — ječmena 4 gold. 88 kr. — prosa 5 gold. 4 kr. — ajde 4 gold. 16 kr. — ovsa 3 gold. 25 kr. — Krompir 3 gold. 58 kr. 100 kilogramov.